

LOLLANDS ASTRONOMISKE FORENING

8. april 2009

Til foreningens medlemmer.

Der indkaldes herved til ordinær generalforsamling **torsdag den 14. maj kl. 19.30** med følgende dagsorden iflg. vedtægterne:

1. Valg af dirigent og referent
2. Formandens beretning.
3. Kassererens fremlæggelse af regnskab og fastsættelse af medlemskontingent i det kommende regnskabsår.
4. Indkomne forslag.
5. Valg af fire bestyrelsesmedlemmer.
6. Valg af bestyrelsessuppleant.
7. Valg af revisor.
8. Eventuelt.

Forslag, der ønskes på dagsordenen, skal være bestyrelsen i hænde senest fire uger inden generalforsamlingen iflg. vedtægterne.

Jeg skal beklage den sene indkaldelse, men påtrængende forslag *kan* dog nås endnu.

Samtidig med denne indkaldelse vedlægges foreningens nuværende vedtægter.

Medlemmerne bedes venligst gennemgå vedtægterne med henblik på en drøftelse på generalforsamlingen samt efterfølgende i bestyrelsen af eventuelle ændringer af disse vedtægter. Forslag om vedtægtsændringer, drøftet på generalforsamlingen, kan dog først fremsættes til vedtagelse på generalforsamlingen i 2010.

Mødet afholdes som sædvanligt i observatoriebygningen på Halstedhus Efterskole, Halstedhus Vej 2, Halsted, 4900 Nakskov.

Efter generalforsamlingen vil foreningens initiativtager, astronomen Peder Danielsen, fortælle om "Himmelsk mekanik". Peder siger om sit indlæg:

Siden oldtiden har mennesket betragtet himlen og søgt at finde et mønster i himmellegemernes bevægelse samt position på himlen. Et af de ældste observatorier er Stonehenge i England, hvis sten giver retning til solens op- og nedgang ved solhverv og jævndøgn. Tidligt blev det muligt at forudsige sol- og måneformørkelser. Den såkaldte Saros periode fortæller noget om perioden mellem sol- og måneformørkelser.

Himmelsk mekanik handler om at kunne bestemme og forudsige himmellegemernes position til et hvilket som helst tidspunkt, man vælger. Denne kundskab ledte blandt andet til Ole Rømers opdagelse af, at lyset har en endelig hastighed. Han observerede formørkelser af Jupiters måner og opdagede, at formørkelserne var 'forsinkede' afhængigt af Jupiters afstand til Jorden.

Nøjagtige observationer af Uranus' bane førte til forudsigelsen af eksistensen af endnu en planet. Denne planet viste sig at være Neptun.

Helt op til vor tid har man ikke kunnet forklare Merkurbanens bevægelse og frembragte en hypotese om en planet kaldet Vulkan der påvirkede Merkur og dermed kunne forklare de observerede ændringer i Merkurs bane. I 1916 kunne Albert Einstein ved hjælp af sin generelle relativitetsteori forklare Merkurbanens precession og 'Vulkan' blev med et overflødig.

I 90'erne undersøgte satellitten Hipparcos en million stjerner i vores Mælkevej for hvilke den fandt afstande, positioner og hastigheder.

I vore dage kan man selv følge med i himlens vidundere på sin egen PC. Der findes adskillige gratis programmer man selv kan hente og installere. På www.heavens-above.com kan man finde sin egen geografiske position i en database og for eksempel finde baneberegninger for, hvornår man f.eks. kan se rumstationen ISS på himlen over Danmark.

Verdens hurtigste værktøjskasse, der kan ses i en fuglekikkert, kan man også finde passagetider for. Den bevæger sig i øvrigt rundt om Jorden med en hastighed på 8 km/s eller Jorden rundt på 90 minutter.

I foredraget vil Peder fortælle om den historiske baggrund for himmelmeknikken samt demonstrere dele af nogle af de planetarieprogrammer, man også selv kan hente og anvende på sin computer derhjemme.

Et emne, vi regner med at tage op mere detaljeret en medlemsaften til efteråret.

Efterfølgende drøftes eventuelle andre datofastlagte arrangementer for resten af 2009, der jo samtidig er udnævnt til **Astronomiens År 2009**.

Desuden er der gennemgang af de vigtigste astronomiske begivenheder for maj måned og resten af sommeren ud fra Himmelkalenderen 2009 eller andre nyhedskanaler. Alle bedes venligst bidrage. Også gerne med kopier af avisartikler, nye bøger eller andre ting i relation til astronomi.

Hvis vejret arter sig vel, og tiden tillader det, vil vi også observere, så medbring gerne kikkerter.

Check også nyheder på foreningens hjemmeside: www.lolland-astronomi.dk, der løbende opdateres af vor webmaster Mogens Zachariasen.

De fleste mødedeltagere på medlemsmødet den 2.april fik udleveret den nyreviderede udgave af Astronomisk Selskabs "Astronomisk Guide". En flot og oplysende publikation, der snart ankommer i så stort et antal, at alle kan blive forsynet. Guiden anvendes endvidere af foreningen i forbindelse med offentlige arrangementer senere på året.

På mødet orienterede undertegnede i form af en powerpoint præsentation om den seneste udvikling omkring meteoritten, der blev fundet for en måned siden på Midtjylland mellem Maribo og Hillested, efter nedfaldet den 17. januar 2009, kl. 20.08.

I den forbindelse blev der vist videooptagelser fra overvågningskameraer hos Lollands Trælast A/S i Rødby. Disse optagelser er først fremkommet nu og blev vist offentligt for første gang. Disse optagelser kan muligvis bidrage til en bedre "timing" af meteorittens eksplosion og nedfald. Fremkomsten af videosekvenserne er bl.a. omtalt i Lolland-Falsters Folketidende i dag samt på nettet på disse adresser:

<http://folketidende.dk/apps/pbcs.dll/article?AID=/20090407/LOLLAND/816652803>

<http://folketidende.dk/apps/pbcs.dll/article?AID=/20090408/LOLLAND/631309382>

Skulle nogen af medlemmerne have kendskab til andre overvågningskameraer, der stadig har optagelser opbevaret fra den 17. januar, er teamet omkring eftersøgning af yderligere meteoritstumper utrolig interesseret i at høre nærmere, eksempelvis via undertegnede.

Det skal pointeres, at man ikke kun eftersøger sådanne optagelser fra Lolland-Falster, *men fra hele Danmark!* Optagelser fra mere skyfrie områder kunne være utroligt værdifulde.

Andre idéer omkring eftersøgning af yderligere meteoritstumper fra dette nedfald er også særdeles velkomne.

Foreningen havde modtaget en opfordring til at melde sig ind i en forening til fordel for oprettelse af et planetarium på Farø.

Opfordringen til at melde sig ind i "Farø Planetarieforening" lyder som følger og foreningens medlemmer kan uforpligtende melde sig ind i foreningen hos initiativtagerne:

Fra: Hans Beck <hansbeck@webspeed.dk>

Dato: 28. mar. 2009 10.00

Emne: FARØ PLANETARIEFORENING

Til: astro@mknet.dk

FARØ PLANETARIEFORENING

Vi er nogle stykker der arbejder for et planetarium på Farø.

TimmWohlenberg, lektor, underviser i astronomi på københavnske gymnasier og har sommerhus på Møn

Når han går på pension ønsker han at bruge sin tid på planetariet både til undervisning og forestillinger for turister mm.

Inge Beck, marketing, Hans Beck, ide og initiativtager.

Der er to gode grunde til at det skal være på Farø.

(1). Farø er et trafikalt knudepunkt hvor planetariekuplen kan ses af alle der kører forbi og når Femern broen åbner regner man med 8-10 000 flere biler dagligt end i dag passerer forbi

(2). 1.salen over restauranten står tom, og er til leje for rimelige penge.

Vi har tænkt os en 10.m kuppel med plads til ca.60 gæster i planetariestole samt ca.12 i kørestole

Af udstyr har vi tænkt os en Zeiss ZKP 4 projektor med fiberoptik der giver en fantastisk stjernehimmel, de øvrige planetarier i Dk. er nu 15 – 20 år gamle og udviklingen har jo ikke stået stille imens, desuden skal der være et lille observatorium med et MEADE 16" teleskop.

Da det dyre udstyr skal udnyttes mest muligt skal de respektive formænd for foreningerne kunne låne nøglen til observatoriet på skift og efter aftale mod at de har ansvaret for at det forlades i samme stand

Det er vigtigt at så mange amatørastrofomer som muligt melder sig ind i foreningen og dermed tilkendegiver deres støtte til projektet. Der skal ikke betales kontingent el .lign. det eneste man skal gøre er at sende en mail med navn og e-mail adresse til: hansbeck@webspeed.dk.

Venligst Hans Beck

PS:af hensyn til planetariets drift er det vigtigt at vi får benzintanke på Farø, så er der flere grunde til at gøre ophold der, så en støtte til planetariet er også en støtte til benzintanke på Farø

Foreningens Planetsti-gruppe har afholdt et enkelt møde, men afventer p.t. undertegnedes dukken op fra "meteorit-hullet" samt møder med bl.a. lokale naturvejledere.

Ole Henningsen
Sekretær

Højrebyvej 59
4920 Søllested

oleh@post1.tele.dk

tlf. 54 94 11 69 og 29 41 32 53

PS. Hvis du modtager dette brev pr. post, og du nu har fået anskaffet en mail-adresse, så send mig den venligst snarest, så du fremover kan modtage mødeindkaldelser og langt flere aktuelle nyheder fra ind- og udland fra foreningen.

Mvh. portokassen.

